

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	соціальних комунікацій
Семестр	5,6,7
Кількість кредитів	7
Мова викладання	українська
Викладач	Мазаний В. С.
Контактна інформація	victor.mazanyy@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	У курсі «Журналістська майстерність» вивчаються основні засади творчих стандартів ЗМІ; особливості роботи журналіста в інформаційному агентстві, друкованих ЗМІ – газетах і журналах. Значну увагу приділено проблемам журналістської майстерності як вагомого складника професіоналізму працівника газети, радіо, телебачення, Інтернет-ресурсу.
Мета та цілі	<p>Мета курсу: Головною метою викладання курсу «Журналістська майстерність» є формування у студентів авторської особистості, вироблення у студентів навичок написання матеріалів різних жанрів, закріплення теоретичних знань, засвоєння найважливіших стандартів творчості центральних ЗМІ та підготовка до роботи в центральних ЗМІ.</p> <p>Завдання курсу: ознайомити студентів із основними засадами творчих стандартів ЗМІ; з'ясувати особливості роботи журналіста в інформаційному агентстві, друкованих ЗМІ – газетах і журналах; надати студентам базові відомості про інформаційні, аналітичні і художньо-публіцистичні жанри; забезпечити засвоєння студентами принципів написання новин, репортажів, інтерв'ю; забезпечити засвоєння студентами вимог до матеріалів інформаційних агентств, навчити користуватися жанровим потенціалом; ознайомити студентів із структурою та організацією роботи редакцій друкованих ЗМІ, інформаційних агентств; навчити редагувати матеріали, адаптуючи їх</p>

	до потреб потенційної аудиторії; подбати про перспективне бачення студентами можливостей і проблем національного інформаційного простору; навчити студентів принципам заснування ЗМІ.
Результати навчання	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - специфіку журналістської творчості; - загальні принципи та складники процесів журналістської діяльності; - будову журналістського твору різних жанрових форм; - систему журналістських жанрів; - інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні методи відображення дійсності. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знаходити теми для журналістських творів; - збирати й опрацьовувати матеріал; - втілювати його в конкретну жанрову форму; - володіти навичками творення тексту; - писати для газети, радіо- й телебачення, Інтернетресурсу.
Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills:: навички працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів; здатність критично, логічно, системно й креативно мислити; уміння спостерігати, слухати, аналізувати та адаптуватися до змін; уміння виявляти та вирішувати професійні проблеми; здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати потребу постійно вчитися, поповнювати знання, вивчати та переймати кращий інноваційний досвід.
Прекревізити	Базові знання з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Теорія журналістики», «Історія української журналістики», «Інформаційні жанри», «Аналітичні жанри», «Художньо-публіцистичні жанри», «Видавнича справа та редагування», «Психологія журналістської творчості».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Змістовий модуль 1. Тема 1. Газетний заголовок.	Акценти у заголовках. Інверсія, образні засоби у заголовках.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 2. Редакційна кампанія.	Визначення теми кампанії. Залучення учасників. Висвітлення ходу кампанії на сторінках газети.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 3. Робота з листами читачів.	Реагування на гострі дописи. Формулювання тем на підставі повідомлень адресатів.	Практичні/ситуативні та творчі завдання

Тема 4. Ієрархічна побудова новини.	Вимоги до композиції новини. Принцип «перевернутої піраміди». Роль бекграунду в новині.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 5. Мистецтво написання інтерв'ю.	Синтаксичні конструкції блоків запитань в інтерв'ю. Роль підзаголовків в інтерв'ю.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 6. Авторське «я» у художньо- публіцистични х жанрах.	Вибір об'єкта/суб'єкта для нарису – особистісний аспект. Особливості подорожнього нарису.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 7. Есе як авторський монолог.	Актуальність теми. Аргументація та емоційність.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 8. Додатки до популярних газет.	«Неймовірні історії життя», «Життя і жінка», «Добрий господар» (газета «Високий замок»). «Люди і долі» (газета «Вісник+К»).	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 9. Блог у газеті і на сайті.	Лаконічність та експресія. Актуальність. Образні засоби, фразеологічне багатство мови.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 10. Журналістськи й пошук теми.	Вивчення проблеми, підготовка, збір матеріалу. Опрацювання прес-релізів. Участь у конференціях, галузевих нарадах, семінарах.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Змістовий модуль 2. Тема 11. Методологія дотримання журналістськи х стандартів (версія Інституту масової інформації).	Точність і достовірність. Збалансованість та об'єктивність. Відокремлення факту від коментаря.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 12. Особливості використання цитати у новинах.	Місце цитати у композиції новини. Вибір цитати.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 13. Значення фотоілюстраці	Фото як елемент привабливості видання. Мистецтво фоторепортажу.	Практичні/си-туативні та творчі

й у друкованому ЗМІ.		завдання
Тема 14. Планування випуску газети.	Теми одного номера. Жанрова палітра номера.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 15. Моніторинг онлайнмедіа як дзеркало якості журналістики.	Методика визначення рейтингу онлайнмедіа. Тенденції у дотриманні вимог якісної журналістики.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 16. Законодавство України про приховані джерела.	Джерела ідентифіковані і не ідентифіковані. Правомірність використання прихованих джерел.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 17. Робота власного кореспондента ЗМІ.	Планування тем. Пошук ексклюзивної інформації. Зв'язок із пресслужбами.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Змістовий модуль 3.		
Тема 18. Власна тема у журналістиці.	Створення тематичного (паперового та електронного) архіву публікацій. Визначення своєї теми. Формування джерел своєї теми.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 19. Основи редакторської діяльності.	Планування роботи. Редакційна політика. Етичні принципи.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 20. Робота журналіста у кризових ситуаціях.	Підготовка до виїзду на місце ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Акредитація в Міністерстві оборони України для виїзду у район бойових дій у Донецькій та Луганській областях.	Практичні/ситуативні та творчі завдання
Тема 21. Компетентність журналіста у висвітленні техногенних об'єктів: атомна електростанція	Знання шкали оцінки подій INES. Термінологія і цифри: доступність та зрозумілість викладу. Використання пресрелізів інформаційних центрів АЕС.	Практичні/ситуативні та творчі завдання

Тема 22. Сервісні теми журналістики.	Сторінки послуг як скарбниця корисних знань. Сервісні додатки та сторінки газет.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 23. Дієвість ЗМІ.	Журналістика як критична платформа формулювання порядку денного для органів влади. Ризики «договірної» журналістики (висвітлення діяльності органів влади за угодами про інформаційне обслуговування).	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 24. Фоторепортаж інформаційних агентств.	Створення «ланцюга» події засобами фото. Технічна і мистецька якість фотозображень. Текст до фото.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 25. Пресрелізи як джерело інформації.	Довір'я до пресрелізів. Перевірка пресрелізів. Покликання на пресрелізи.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 26. Вимоги до використання інтернетджерел у ЗМІ.	Правила використання соцмереж як джерел. Перевірка акаунтів офіційних осіб, пресслужб, установ, організацій і інституцій.	Практичні/си-туативні та творчі завдання
Тема 27. Інфографіка на сайтах інформаційних агентств.	Оперативність випуску тематичної інфографіки. Принципи повідомлення про надзвичайну ситуацію (аварія літака, морського судна, космічного корабля тощо) засобами інфографіки.	Практичні/си-туативні та творчі завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. 1. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб. / заг. ред. В. Ф. Іванова. – Київ : Академія Української Преси, 2011. – 262 с.
2. Галич В. Олесь Гончар – журналіст, публіцист, редактор: еволюція творчої майстерності: Монографія. – К. : Наук. думка, 2004.
3. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці: Навч. посібн. – Львів, 2002, – 120 с.
4. Ла Рош В. Вступ до практичної журналістики : навч. посіб. / В. Ла Рош. – Київ : Академія Української Преси, 2005. – 229 с.
5. Лесин В. М. Словник літературознавчих термінів / В. М. Лесин, О. С. Пулинець. – Київ, 1971.
6. Мазаний В. Кров репортера : хрестомат. посіб. / В. Мазаний. – Рівне : Оповідач, 2020. – 464 с.
7. Мазаний В. Танок бджоли : публіцистика / В. Мазаний. — Рівне : Рівнен. друк., 2008. – 152 с.
8. Носке Г. Журналістика: що треба знати та вміти / Книжка для читання та підручник. Київ: Центр вільної преси, 2017. – 312 с.

Додаткова

1. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. – Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. — 184 с.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. – 2-ге вид, перероб. і допов. – Львів : ПАІС, 2004. – 158 с.
3. Карпенко В. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика Підручник. – К. : Університет «Україна», 2007. – 432 с.
4. Лизанчук В. Основи радіожурналістики : Підручник. – К. : Знання, 2006. – 628 с.
5. Нестеряк Ю. Агенційна журналістика. Курс лекцій. К.: Інститут журналістики, 2009. –185с.
6. Газета «Високий замок» [Електронний ресурс] // Високий замок : сайт. – Режим доступу: <https://wz.lviv.ua> (дата звернення: 25. 06. 2020). – Назва з екрана.
7. Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки [Електронний ресурс] // Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки : сайт. – Режим доступу: <https://sstc.ua> (дата звернення: 15. 05 2020). – Назва з екрана.
8. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2782-12> (дата звернення: 25. 06. 2021). – Назва з екрана. 25. 06. 2021.
9. Закон України «Про інформаційні агентства» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/74/95-BP> (дата звернення: 25. 06. 2021). – Назва з екрана.
10. Закон України «Про інформацію» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2657-12> (дата звернення: 25. 06. 2021). – Назва з екрана.
11. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3759-12> (дата звернення: 25. 06. 2021). – Назва з екрана.
12. Методологія моніторингу журналістських стандартів [Електронний ресурс]. // IMI : сайт. – Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/metodolohiiamonitorynhu-profesiynykh-standartiv-zhurnalistyky-i28318> (дата звернення: 15. 09. 2021). — Назва з екрана.
13. Міністерство оборони України [Електронний ресурс]// Міністерство оборони України : сайт. – Режим доступу : <https://www.mil.gov.ua/dlya-zmi/ato-press.html> (дата звернення : 20. 05. 2020). – Назва з екрана.
14. Стиль і текст. Випуск 3. Київський Національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут журналістики /jurn.univ.kiev.ua/.
15. Укрінформ /Агентство /Про нас [Електронний ресурс]. // Укрінформ : сайт. – Режим доступу: https://www.ukrinform.ua/info/about_agency.html (дата звернення: 15. 09. 2021). – Назва з екрана.
16. УНІАН [Електронний ресурс] // УНІАН : сайт. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/static/siterules> (дата звернення: 15. 09. 2021). – Назва з екрана.
17. Чамара В. Зародження та розвиток агенційної журналістики в Україні / В. Чамара // Сучасна агенційна журналістика : довідкове вид. для студентів Ін-ту, ф-тів, від.-нь та каф. журналістики / В. Чамара ; заг. ред. В. В. Різуна. — Київ :

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, дотримуватися етики поведінки, працювати з рекомендованою навчальною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. Пропущені заняття повинні вчасно відпрацьовуватися. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але безпосередньо з навчальною метою, для вивчення курсу «Теорії та методики журналістської творчості», зокрема виконання індивідуальних завдань.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Присутність студентів на лекційних і практичних заняттях та якість їхньої роботи фіксується в академічному журналі. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал за методичними вказівками з курсу «Теорія і методика журналістської творчості». Відпрацювання пропущених лекційних і практичних занять проводиться у формі бесіди за матеріалами виконаної самостійної роботи та індивідуальних завдань та міні-тестів. Модульний контроль здійснюється у формі виконання тестових завдань на платформі MOODLE.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-10)	20
Змістовий модуль 2 (теми 11-17)	14
Змістовий модуль 2 (теми 18-27)	26
Підсумковий контроль (теми 1-27) – екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни